НАЗВАТИ КОТА

Назвати кота – це далеко не жарти,
і тут недоречно дурниці плести.
У мене всі дома – сміятись не варто, –
та ТРІЙКО ІМЕН мусять мати коти.
Найперше ім’я – то для хатнього вжитку:
Мурко чи Микитка – це він, а вона –
Варварка, Аліска, або ж Маргаритка, –
я дуже шаную такі імена.
Та є і складніші: Платон чи Деметра,
або ж Алевкіда, Ніоба, Варнак…
Це як собі знаєш – аби тільки впетрав!
Я дуже шаную такі імена.
Одначе потрібне іще й неповторне,
шляхетне й чарівне найменння кота,
яке лиш зачує – і вуса розгорне,
і гордо й поважно наструнить хвоста…
Для прикладу ось вам імен цих дещиця:
Манкустрап, чи Кваксо, чи Корикодер,
чи Бомбаруліна, чи Джелла-цариця, –
навряд чи вони ще повторяться де.
Проте ж іще третє ім’я, потаємне
в кота неодмінно, без сумніву є;
його й не вгадаєш – старання даремні:
хоч КІТ ЙОГО ЗНАЄ, та не видає.
Зобачте кота, що немов у нірвані,
що, начебто мліючи, розмисел в’є, –
то знайте: глибинні його міркування –
він думає думу про ймення своє;
своє невимовне,
невимовенне,
таємне своє Найменння.

ПОРЯДНА КІШКА ҐАМБІ

Ось кішка ґамбі, що її розкішно звуть Дженіаґарда.
Уся в смугастому пальті – плямистий ворс, як в леопарда.
Ціліський день на килимку, на сходах, або де завгодно
сидить, сидить, сидить, сидить, – лиш ґамбі так сидіти годна.
Але як тільки день погас –
тоді її приходить час.
Сім’я поснула – тож помалу
крадеться кішка до підвалу.
Нечемні миші там живуть,
від них постійно гамір чуть, –
вона ж їх музики навчає,
а ще плете і вишиває.
Ось кішка ґамбі, що її розкішно звуть Дженіаґарда.
Пригрітись полюбля вона – тоді їй солодко і гарно.
На сонці, чи біля вогню, чи в капелюсі – де завгодно
сидить, сидить, сидить, сидить, – лиш ґамбі так сидіти годна.
Але як тільки день погас –
тоді її приходить час.
Оце зачула: миші знову
вживають їжу нездорову, –
тому вони й нечемні, знай.
Покласти треба цьому край!
Тож наготує мишам киця
борщу і каші, як годиться.
Ось кішка ґамбі, що її розкішно звуть Дженіаґарда.
Вона по шторі тільки шасть і – дивуватися не варто –
на підвіконня прудко стриб, а там собі спокійно й гордо
сидить, сидить, сидить, сидить, – лиш ґамбі так сидіти годна.
Але як тільки день погас –
тоді її приходить час.
Скажімо, бачить: таргани
геть неслухняні – хай вони
пластунський створюють загін,
на добрі справи здатен він.

І вже під музику "бітлів"
шикує ґамбі тарганів!
Тож нині співаймо ми їй дифірамби!
Порядній родині не можна без ґамбі.

ОСТАННІЙ БІЙ РЕВУЧОГО ТИГРА

Ревучий Тигр – кіт-бандит, розбійник хоч куди.
На баржі промишляє він. Зобачте – ждіть біди!
Од Ґрейвсенда до Оксфорда торує чорну путь,
ще й гордий з того що його Прокляттям Темзи звуть.
Прикмети хижого кота виразні, та прості:
у мішкуватих спортштанах, у драному пальті,
піввуха втратив, на щоці від рани давній слід;
похмуро зиркає на весь йому ворожий світ.
Тріпоче Патні, Гамерсміс у розпачі – авжеж;
ба навіть в Ротергайзе всі насторожились теж
і замикають курники, комори і стодоли,
як тільки чутка промайне – РЕВУЧИЙ ТИГР НА ВОЛІ!
Канарці горе, що втекла із клітки в час лихий;
і пікінесу, що гуляв, мов пан, коло ріки;
і бандикуту, що зійшов з чужинського судна –
їх перестрів Ревучий Тигр, і доля їх сумна.
Але найдужча в нього лють до всіх чужих котів,
кого ще й по-чужому звуть – до того й поготів;
якщо ж сіамець або перс – то навіть не проси:
колись йому сіамський кіт піввуха відкусив!
Та якось тепла літня ніч стояла на ріці,
зірки сміялися згори – все небо в молоці;
і місяць сонні береги і баржі освітив –
така краса, що розімлів і сам Ревучий Тигр.
ҐРУМБАСКІН, помічник його, на березі давно –
десь у гемптонському "Дзвінку" він попива вино;
і ТАМБЛЕБРУТУС, боцман, теж повіявся – ачей,
поблизу "Лева" у дворах винюхує мишей.
А сам Ревучий Тигр співа, весь пристрастями повен,

і ніжно мліє перед ним панянка ҐРІДЛБОУН…
Команда вся у трюмах спить, налйґавшись по вінця –
ніхто не бачить, як до них скрадаються чужинці:
сампани й джонки підійшли до баржі близько дуже,
на них сіамці – молоді, затяті, хижі, дужі;
але Ревучий Тигр співа, не чує і не бачить –
красуня Ґрідлбоун з ним, зваблива і гаряча,
вона від голосу його бентежиться, шаліє…
Співа, співа Ревучий Тигр – о, він співати вміє!
Але чужинці – тихо, ша! – до баржі вже пристали,
Блищать під місяцем ножі з гартованої сталі!
Ракету ҐІЛБЕРТ запуска – сигнал "на абордаж".
Чужинці кинулись на штурм – і сонний екіпаж
у трюмі зачинили весь, задраїли ходи всі –
ніхто б не вибрався звідтіль, хоч як би він не бився!
Що ж Ґрідлбоун? Чи вона зо страху умліває?
Та ні! Стрибнула через борт – і вже її немає.
Я певен, що до берега вона доплисти зможе…
Лишився сам Ревучий Тигр в оточенні ворожім.
Все сунуть, сунуть вороги, і ліку їм не знати –
аж здивувавсь Ревучий Тигр, які вони затяті!
Він загубив десятки душ, був хижим, навісним –
тепер і сам пішов на дно, лиш булькнуло за ним…
У Генлі, Вопінґу – та скрізь це був святковий день!
Все узбережжя аж гуло від сміху і пісень.
Цій небуденній новині раділи, як могли,
і велетенських пацюків на вогнищах пекли.

РАМ ТАМ ТАҐЕР

Ось Рам Там Таґер – цікаво з ним!
Натура така багатьом відома:
попросиш із дому – а він у дім,
запросиш у дім – а він із дому;
чим не годуєш – а все не тим,
що не наллєш йому – все оскома…

Це ж Рам Там Таґер, це він, авжеж,
бо неодмінно одне і те ж:
як собі знає,
так обертає –
і що ти з нього візьмеш!
Цей Рам Там Таґер – впертюх, ачей!
Ніколи місця свого не знає:
лови пацюка – він хапає мишей,
лови мишей – пацюка хапає;
він завше не з того боку дверей
і завше в шухлядах розгром учиняє…
Це ж Рам Там Таґер, це він, авжеж,
бо неодмінно одне і те ж:
як собі знає,
так обертає –
і що ти з нього візьмеш!
Цей Рам Там Таґер – кіт навпаки!
Ото характер – немає спасу…
Даси йому риби – поб’є горшки,
а риби захоче – не їстиме м’яса.
Даси сметани – і не моргне:
її просто так він їсти не стане;
та тільки на кухні не буде мене –
одразу в нього пика в сметані!
Він на колінах не всидить і миті,
як тільки візьмеш – утече неодмінно;
та щойно захочеш в’язати чи шити –
одразу ж влягається на колінах.
Це ж Рам Там Таґер, це він, авжеж,
бо неодмінно одне і те ж:
як собі знає,
так обертає –
і що ти з нього візьмеш!

ПІСНЯ МЕДОВИХ КИЦЬ

Медові киці виходять з ночі –
ізнадовкола медовий шал;
медовий місяць горить охоче –
сьогодні буде медовий бал.
Медові киці білі та чорні,
медові киці малі й прудкі,
вони веселі, вони проворні,
а голосисті, а гомінкі!
Медові киці – розквітлі лиця,
медові очі горять вогнем.
Такі ґраційні медові киці,
що навіть місяць моргає їм.
Медові киці такі пухнасті,
медові киці малі, авжеж, –
але до танцю ідуть за щастя,
ґавот танцюють, і джиґу теж.
А щойно місяць зайде за хмару –
час відпочинку, урветься твіст;
тож лапки миють вони помалу,
розчешуть вуса, пригладять хвіст.
Медові киці чорні та білі,
медові киці малі такі, –
але ж яке в них ґраційне тіло,
медові очі у них які!
Удень тихенькі, удень тендітні,
де не приляже – там позіхне;
медові киці вночі розквітнуть –
медовий місяць їх надихне!
Медові киці білі та чорні,
медові киці (кажу ж) малі.
Не зійде місяць – їх сум огорне,
стають без нього нестямні, злі.
Удень понурі, удень сонливі –
приберігають до ночі шал.

Медові киці вночі щасливі:
медовий місяць, медовий бал…

МАНҐОДЖЕРІ ТА РАМПЕЛЬТЕЙЗЕР

Манґоджері та Рампельтейзер – вигадлива з біса парочка, як їх не знати!
Репутація в них ще та: комедіянти, клоуни, фокусники, акробати – циркачі, одне слово. Поселились собі у Вікторія-Ґрув,
і звідти провадять хвацьку свою розбишацьку гру.
Стільки всього вчинили у Корнвел-Ґардені, в Лейсестон-Плейс – хто б не угледів,
то сказав би, що це забагато для двох котів, це варте ведмедя.
Якщо в домі бракує дверей чи вікна,
по підвалу немов прокотилась війна,
так що годі впізнати, чи ваш воно дім –
наче стадо свиней потовклося у нім;
скрізь гармидер нечуваний – годі й пройти,
ще й свого піджака не вдається знайти;
а до всього цього, щоб не видалось мало,
виявляє дочка, що сережки пропали, –
на це скажуть усі: побував тут котисько,
Манґоджері чи Рампельтейзер, однаковісінько – його вже нема і близько.
Манґоджері та Рампельтейзер лаятися вміють неперевершено,
а ще ламати замки і бити вітрини – тут вони перші.
Поселились собі у Вікторія-Ґрув, а завтра, може, деінде поселяться.
Дружелюбні хлопці – навіть коли з поліцейським говорять, і то не сердяться.
У неділю в родини святковий обід,
всі зібралися чемно і чинно, як слід;
і готує вже кухар смачні дивовижі,
соковиті, поживні – аж пальці оближеш…
Відвернувся на мить – і нема вже обіду:
із духовки індичка пропала без сліду!
На це скажуть усі: побував тут котисько,

Манґоджері чи Рампельтейзер, однаковісінько – його вже нема і близько.
Манґоджері та Рампельтейзер – нерозлийвода, один одного вартий.
Удень виходять на діло, а чи вночі – а все їм смішки та жарти.
Ураганом по дому проносяться – і ніхто тверезий достеменно не скаже,
чи то був Манґоджері, чи Рампельтейзер, чи обидва разом.
І коли із їдальні почуєш: бабах! –
а з комори за мить-таки: трах-тарарах! –
а із бібліотеки тонесеньке: дзінь! –
то розбилася ваза династії Мінь, –
на це скажуть усі: побував тут котисько,
Манґоджері чи Рампельтейзер, однаковісінько – не дістанеш його і близько!

ПОВТОРЕННЯ ЗАКОНУ

Старенький кіт Повторення Закону,
мабуть-таки, прожив кілька життів.
Оповідають навіть, що до трону
Вікторію він, королеву вів.
Лише дружин він пережив десяток,
а вже коханок – не перелічить;
довкола нього бавляться внучата,
а він собі на сонечку мурчить.
Коли ж його старенький хто зобачить,
то, вражений, застигне, мов од дзвону;
буркоче: "Ой… та ні… не може бути…
Одначе
я ж зрячий!
Хоч міг би не впізнати чи забути,
та вірю – це Повторення Закону!"
Старенький кіт Повторення Закону
серед дороги ляже на Гай-стріт.
Авта ж – на тротуарику вузькому:
такого діда оминати слід.
Ось полісмена кличуть на підмогу,

і тихо-тихо, щоб не розбудить,
ладнають знак "ЗАКРИТО ЦЮ ДОРОГУ" –
хай не турбують, хай собі поспить.
Коли ж його старенький хто зобачить,
не зважившн, бува, на заборону;
буркоче: "Ой… та ні… не може бути…
Одначе
я ж зрячий!
Інакше навіть годі б і збагнути,
що справді це Повторення Закону!"
Старенький кіт Повторення Закону
у пабі спить у пообідній час;
чоловіки ж, збиваючи оскому,
по чарочці вживають раз-по-раз.
Але як тільки хтось посоловіє,
як тільки розбушується – умить
його шинкарка вгамувати вміє:
"Повторення Закону онде! Цить!"
І той лише старенького зобачить –
як водиться, одразу й охолоне.
Буркоче: "Ой… та ні… не може бути…
Одначе
я ж зрячий!
Хоч випив, та ще можу обминути,
йдучи домів, Повторення Закону!"

ПРО СТРАХІТЛИВУ БИТВУ ПЕКІНЕСІВ І ПОЛІКЛІВ ЗА УЧАСТІ МОПСІВ І ШПІЦІВ, У ЯКУ ВТРУТИВСЯ ВЕЛИКИЙ РУМПУС

Пекінеси і полікли, як відомо,
гризуться, щойно вийдуть із дому, –
дозволь їм тільки збити оскому.
А мокси і шпіци, – хоча вони
нібито й мирні, – лиш натякни,
одразу ж приєднуються до війни.

Й борони чи не борони:
гав гав гав гав
гав гав ГАВ ГАВ
Парк весь на вуха став!
Одного разу сталося так:
тихо із тиждень було (однак
це забагато для тих собак).
Якраз тоді поліцейський доґ
десь відлучився хіба на крок, –
кажуть, в шинку собі цмулив ґроґ.
Аж тут зустрілися пекінес
і полікл – теж забіяка-пес.
Вони не зчепились і не відступили,
а задніми лапами землю зарили
і завели щосили:
гав гав гав гав
гав гав ГАВ ГАВ
Парк весь на вуха став!
Пекінес, звичайно, домашня цяця,
хоч він і китайське поріддя собаче.
Та всі пекінеси, зачувши сварку, –
хто у вікно, а хто й у шпарку, –
задзявкотіли дрібно і шпарко,
все по-китайськи та по-китайськи,
а про що саме – і не питайся…
Але й поліклу лайка – рідна стихія,
йоркширець хвацько дзявкати вміє;
і голос для цього є, і відвага –
він, як відомо, шотландський дворняга.
Тож, немов на волинках, полікли радо
закигикали "Сині шапки до параду".
Тут уже й мопсів та шпіців чимало
на дахи і балкони повибігали –
і нумо гордо
дерти горло

хором:
гав гав гав гав
гав гав ГАВ ГАВ
Парк весь на вуха став!
Коли всі ці герої отак завелися,
на довколишніх вулицях рух зупинився;
перелякані мешканці – душі у п’ятах –
почали до пожежних телефонувати…
Та раптом на це звідкілясь із підвалу
ВЕЛИКИЙ РУМПУС вийшов помалу.
Смачно й ліниво він позіхнув,
пащу оголюючи страшну.
Зблиснули люто хижі очиська:
хто ж це посмів потривожить котиська?!
Зиркнув понуро, стрибнув спроквола –
жодного пса й не завважиш довкола.
Коли ж доґ поліцейський вернувся з обіду,
від гармидеру вже не зосталось і сліду.

ПАН МІСТОФЕЛЬ

Ось уславлений пан Містофель –
кіт-чаклун, справдешній артист;
він до фокусів має хист
безсумнівний і неспростовний,
бо ж такий ілюзіоніст,
що подужа і беззмістовне, –
творить номер, весь чару повний,
ексцентричний такий, що аж.
Вводить кожного він у раж:
вміє так хвацько
схитрить, обманути,
що тобі ніяк цього
не збагнути.
Отож, навіть маги тóвпляться

у черзі до пана Містофеля.
Presto!
Все місто
тільки й гуде:
чи є ще де
хоч і неблизько
такий котисько,
як наш чарівник пан Містофель!

Весь він чорний навдивовижу.
Де б не видряпавсь – не впаде:
у найменшу щілину пролізе,
по найвужчій рейці пройде;
відгадає карту ізнизу,
у колоді туза знайде
із зав’язаними очима –
він туманити наловчився.
Із ножем пограється трошки
і з тарілками, може, теж, –
а тоді виделка і ложка
зникнуть так, що вже й не знайдеш.
Лиш за тиждень чи місяць по тому
вони будуть в траві перед домом.
А хто знайде –
тільки й гуде:
чи є ще де
хоч і неблизько
такий котисько,
як наш чарівник пан Містофель!

Хто не зна його дивної вдачі –
набереться багацько страху.
Чуєте: він нявчить на даху,
бачите – лежить коло печі;
чуєте: він нявчить коло печі,

бачите – гуля по даху!
(Але ж ви чули, авжеж!)
Цього ніяк не збагнеш.
Сам бачив: уся родина
його у саду шукає,
мабуть, уже з годину –
а він під столом дрімає.
Вірте чи ні, а нема більше такого зуха,
щоби дістати зумів сімох кошенят з капелюха!
Тож хто прийде –
тільки й гуде:
чи є ще де
хоч і неблизько
такий котисько,
як наш чарівник пан Містофель!

ТАЄМНИЧИЙ МАКАВІТІ

Кіт-чарівник Макавіті – не знав такого світ!
Його Незрима Лапа звуть, закон перейде вбрід.
Не раз грозився Скотланд-Ярд: уже йому тюрма, –
на місці злочину однак Макавіті нема.
Макавіті, Макавіті, невловний цей Макавіті,
хоч як чатуйте – а його однаково проґавите.
Закон тяжіння він, мабуть, теж зневажати звик:
є місце злочину, однак Макавіті вже зник.
Отак ось завше: день чи ніч і літо чи зима –
є місце злочину, однак Макавіті нема.
Рудий, високий і худий цей таємничий кіт,
а очі десь у глибині, як вдавлені з орбіт;
чоло у зморшках, а пальто припав недбало пил,
і вуса мовби хто йому росою покропив.
Немов змія, скрадається – хода його така.
Здається, сонний – але він готовий до стрибка!
Макавіті, Макавіті, невловний цей Макавіті
вас бачить наскрізь – ви із ним нізащо не злукавите.

Здається, щойно він отут на сонечку дрімав…
Це місце злочину, однак Макавіті нема.
Він респектабельний (хоча у картах зна азарт).
Проте відбитку його лап не має Скотланд-Ярд.
Якщо ж комору хто за мить пограбував, а чи
загриз курчат, чи скло розбив в теплиці уночі,
чи для коштовностей футляр прострелив хто – дарма,
що там Макавіті гуляв – Макавіті нема.
Чи в міністерство хто проник і документи вкрав,
а чи в адміралтействі хто всі карти попсував, –
проте сліди його давно поглинула пітьма,
шукати марно – все одно Макавіті нема.
Вже полісмени збились з ніг, та скаже комісар:
"Це все Макавіті зробив – одначе де він сам?"
А він вже десь відпочива, зализуючи хвіст,
і тихо лічить бариші, цей кіт-авантюрист.
Макавіті, Макавіті, невловний цей Макавіті
такий крутій, що ви його ніяк не ошукаєте,
він двадцять алібі в суді пред’явить вам на зло,
що де б не сталось невідь що – ЙОГО ТАМ НЕ БУЛО!
Чимало є котів, яким відчинені всі двері
(ось Рампельтейзера візьміть чи навіть Манґоджері), –
та тільки всі коти, яких шукає Скотланд-Ярд,
супроти нього хлопчаки, а він їх Бонапарт.

ҐУС, ТЕАТРАЛЬНИЙ КІТ

Ґус у театрі – придворний кіт.
Його Аспараґусом звать не слід,
хоч це його повне ім’я – боюсь,
що він відізветься лише на Ґус.
Він, мов граблі, худий; у потертім пальті.
Він чимало, напевне, спізнав у житті.
Вже не годен ловити мишей і щурів,
хоч у юності з ними робив, що хотів.
Вже старенький тепер – не зігнути колін;

а колись, каже, був знаменитістю він.
Від театру ж і нині не йде ні на крок
(там, за рогом, якраз є чудовий шинок).
І коли валер’янкою хто пригостить,
розстебне він пальто і розчулиться вмить,
розповість анекдот із далеких часів,
як він зіркою був, як він грати умів,
як сам Ірвінґ виходив на сцену із ним,
як заходилась зала нявчанням страшним,
як на біс викликали – найкраща-бо роль
Файрефрорефілд в нього, Шкуря́ний Король .
Каже: "Славу я вмів спізнавати сповна.
Сімдесят монологів напам’ять я знав.
Роль завжди випадала мені непроста –
а проте, де подіти на сцені хвоста,
чи який би учворити їм імпровіз,
щоби зала уся реготала до сліз –
все це легко і просто давалось мені;
лиш кілька репетицій – і я на коні.
Біля ліжка маленької Нел я сидів;
учепившись за шнур, я у дзвони дзвонив;
в пантомімі я грав на самих півтонах,
дублював я кота Діка Вайтінґтона ;
та найкраща моя, найвідоміша роль –
Файрефрорефілд, звісно, Шкуряний Король".
А тоді розімліє і, сьорбнувши джину,
пригадає, як тричі він грав у "Іст-Лінні" ;
і як навіть в одній із шекспірівських п’єс
його гладить актор забажав був колись;
як він тигра зіграв – у виставі якраз
того тигра полковник загнав у дренаж ;
як ішов по дротах у палаючий дім
рятувати дитя, що зосталося в нім;
і він певен, що досі ще може зіграти
завивання примари – там треба нявчати.

"А тепер, – каже, – дивні пішли кошенята,
не уміють як слід і дрібниці зіграти;
через обруч стрибнуть – і повторюють хором,
що вони уже, бачте, великі актори".
Ще, пошкрібши потилицю, скаже: "О, ні,
у театрі вистави й тепер є смішні,
та немає таких переконливих доль,
так прожити ніхто не зуміє вже роль,
як в часи, коли славну
відіграв я виставу –
Файрефрорефілд, друзі, Шкуря́ний Король".

БАСТОФЕР ДЖОНС, КЛУБНИЙ КІТ

Бачите, ось – Бастофер Джонс,
доволі товстенький кіт.
Бари і клуби дуже він любить –
ті, що на Сент-Джеймс-Стріт .
Таке, бач, пальто, якого ніхто
не має і поготів –
все чорним прошите, і ніби улите,
пасує до білих штанів.
На Сент-Джеймс-Стріт мов цілий світ
клином йому зійшовсь,
там всі його знають, усі поважають –
такий він, Бастофер Джонс.
Він приходить на третю в "Клуб університету",
а в "Професорський" – ані-ні!
Всім відомо: між ними, межи клубами цими,
все давно вже, як на війні.
Із тієї ж причини його стрінете нині
у мисливському клубі "Лис";
а в "Фазан", безперечно, заходити неґречно –
клубних правил тримайся скрізь.
Тут креветки смакує, там днює чи нічкує,
тут желе, там коктейль, вино...

Він тут знає багато – і де саме бувати,
зрозуміло, не все одно.
Він веселий – це значить, що в "Сіамці" добряче
пообідав сьогодні всмак;
а сумує по хвилі – це тому, що в "Могилу"
на вечерю зібравсь, однак.
Так цілісінькі дні з клубу в бар, а як ні –
з бару в клуб йде Бастофер Джонс;
з кожним днем стає все кругліший він,
мов його надуває хтось.
Я готов присягнуть: фунтів двадцять, мабуть –
і все більше й більше щодня!
Головне – апетит і розмірений ритм,
а все решту, каже, дурня.
Бо хоч як не крутіть – все стабільно в житті
і стоїть непорушно світ,
коли бачите: ось знову Бастофер Джонс
гуляє по Сент-Джеймс-Стріт.

СКІМБЛШЕНКС, ЗАЛІЗНИЧНИЙ КІТ

Десь о 23.30 зашептали провідниці:
"До відправлення готовий вже наш потяг, однак
знову десь подівся Скімблі. Ви не знаєте, із ким він?
Бо ж без нього вирушати нам не можна ніяк".
І шукають по вокзалу, по усіх перонах, залах:
"Я отут ось подивлюся, ти отам подивись.
Де ти, Скімблі? Мусиш знати – скоро час нам вирушати.
Озовися, Скімблшенксе! Де ти є? Озовись!"
Ось дзвінок, а ось і другий… Провідниць змагає туга.
Вже вони на пасажирів ладні вилити злість.
Раптом крики на пероні: "Він в баґажному вагоні!
Все спокійно, вирушаймо. Вже він мишу там їсть".
Он горять зелені очі –
їдем хоч би й проти ночі,
хоч у червні, хоч у січні,

хоч на полюс на північний.
Скімблі в потязі – й, на диво, у дорозі все щасливо:
ані клопотів надмірних, ні аварій нема.
Зазирне до машиніста, перевірить все геть-чисто,
і як треба – втихомирить тих, хто галас здійма.
А коли яка дрібниця випадково і стається –
він покличе провідницю, і все буде гаразд.
Побуває скрізь, де варто; а тоді вже й там, де в карти
охоронці грають, зрине якраз.
Буде в кожному вагоні, – там, де пасажири сонні,
не шумітиме, звичайно, а тихенько пройде.
Так він все собі гуляє, ні на мить не задрімає –
тож і з ним і ніч минає тихо й легко, як день.
Так розмірено і звично
їде потяг опівнічний.
Все лихе його минає –
Скімблшенкс оберігає!
В цьому потязі нічному пасажири як удома,
навіть прізвища на дверях купе
попрописувані всюди, щоб не плуталися люди;
а всередині – вкладайся і спи
на м’якенькому фотелі; хочеш – лапочка на стелі,
а захочеш – біля ліжка нічник;
умивальник є і столик, на вікні красиві штори –
одне слово, все, як кожен і звик.
Завітає провідниця, запитає, як годиться,
чи міцний ізранку чай ви п’єте;
а за нею, як і звично, Скімблі, кіт наш залізничний,
незалежно так і чемно зайде.
Поведе хвостом поважно
і спокійно, як домашній:
хвилюватися не слід,
укладайтеся і спіть,
вас ніхто не потривожить –
в цім запевнити вас може

Скімблшенкс, залізничний кіт.
Так гуляє він до ранку, і хіба лиш чаю склянку
вип’є з крапелькою віскі – підкріпить це його;
чи коли блоха вкусила, він зупиниться на хвилю,
упіймає – і спокійно йде в наступний вагон.
Всі заснули вже щасливо, зупиняємось у Кріві –
погуляє по перону наш кіт;
вийде в Карліслі він знову, поспілкується з черговим,
припильнує, чи усе тут як слід;
а у Дамфрісі, напевне, кіт покличе полісмена:
пасажиру треба допомогти –
до Ґалловґейта той їде, та не знає, бач, як слід він,
краще тут чи на наступній зійти…
Вже й приїхали. Чудово!
Він махне хвостом: привіт! –
мовби каже "їдьте знову"
Скімблшенкс, залізничний кіт.

ЯК ЗВЕРНУТИСЯ ДО КОТА

З кількома, як бачте, котами
познайомилися ми з вами
і побачили, що достоту
цікавущі вони істоти.
Головне ж затямить потрібно,
що до нас вони дуже подібні,
а тому за одним із них
неможливо судити про всіх:
є хороші, а є не дуже,
є і злі вони, й добрі, друже,
в кого сила, в кого краса
(я у віршах це описав),
хто до гри, а хто до роботи,
в кого інші які турботи –
справа, бачите, непроста…
Але

як звернутися до кота?
Найперше згадаймо все ж
очевидне: КІТ – ЦЕ НЕ ПЕС.
Псам хизуватися – перше діло:
вони зазвичай вас облають сміло,
а кусаються рідко. Скажу вам так:
кожен пес у душі – простак
(лише, звичайно, не пекінес –
він напрочуд капризний пес).
А звичайний собака, як хочете знати,
не буває надміру пихатий;
кирпи він не гне анітрішки –
йому в голові жарти і смішки.
Тому дуже легко його обманути:
досить погладити, лоскотнути,
подати лапу – і вже за мить
за вами радо він побіжить,
і буде стрибати, буде радіти –
досить лише його поманити.
Отож, іще раз нагадати слід:
пес – це пес, а КІТ – ЦЕ КІТ.
Дехто, звичайно, скаже вам:
краще, щоб кіт вас примітив сам.
Та я, здається, таки правий:
першим зверніться до нього ви,
одначе з повагою. Варто знати:
з котом не можна запанібрата!
Тож я капелюха припідніму,
вклонюсь і НЯВ, КОТЕ! скажу йому.
Якщо ж ми зустрілись не перший раз
(йому вже мене впізнавати час),
якщо він, як знаєте, мій сусід –
тоді привітаюсь я УПСА КІТ!
Його, взагалі, Джеймс-Баз-Джеймсом звуть –
та імен наразі між нами не чуть.

Коли хочу назвати його на ім’я,
маю дещо для нього зробити я:
для початку бодай (за цим діло не стане)
покладу перед ним повне блюдце сметани.
Інша лагоминка теж згодиться:
куряче крильце, кав’яру дещиця,
грудка лосося, шматочок сала –
головне, щоби це йому смакувало.
(Колись я кота зустрічав такого,
який і до рота не брав нічого,
крім крільчатини – зате її
скільки завгодно їв би і їв).
Отже, як бачимо, спершу коту
запропонувати слід смакоту –
і аж тоді маю право я
нарешті назвати його НА ІМ’Я.
Справа, як бачите, непроста –
лише так ЗВЕРТАЮТЬСЯ ДО КОТА.

КІТ МОРҐАН ВІДРЕКОМЕНДОВУЄТЬСЯ

Далекі моря борознив як пірат –
а нині комісіонер я:
у Блумсбері-Сквері повинен чи рад
стояти поважно у дверях.
Люблю я куріпок та інших пташок,
купався не раз у сметані, –
та радий, як в мене є пива ковток
й до нього шматочок тарані.
Хоча й не набрався високих манер,
але не зовсім неборака –
я радий, що всі поважають мене,
хороший ти, кажуть, хлопака.
Не раз довелось побувать у боях,
тож вік свій прожив недаремно.
Ще й досі дівчатам подобаюсь я,

і це мені дуже приємно.
Отож, як потрібен вам містер Фабер ,
до нього ви маєте справу, –
з котом, зі швейцаром, дружіть відтепер –
і все у вас вийде на славу.
МОРҐАН.

Переклад І. Андрусяка